



Opleidingsstatuut (deel 1) voor de Bacheloropleidingen van ILS

Instituut voor Leraar en School
Studiejaar 2019-2020

Datum laatste vaststelling faculteitsdirectie	26-08-2019
Datum laatste instemming faculteitsraad	11-07-2019
Datum laatste instemming opleidingscommissie	26-06-2019
Datum vaststelling wijziging 1	dd-mm-jjjj

Inhoudsopgave

1 Over het Opleidingsstatuut (OS)	1
1.1 Voor welke opleiding is dit Opleidingsstatuut?	1
1.2 Hoe lees je dit Opleidingsstatuut?	2
1.3 Hoe lang is het Opleidingsstatuut geldig?	2
1.4 Hoe komen Opleidingsstatuut en OER tot stand?	3
2 Het onderwijs bij de HAN	4
2.1 Missie	4
2.2 Visie	4
2.3 Kwaliteitscultuur	5
2.3.1 Hooggekwalificeerde medewerkers	5
2.3.2 Stimuleren van groei en een lerende houding	6
2.3.3 Verantwoordelijk voor kwaliteit	6
2.3.4 Inspirerende en interactieve omgeving	6
3 Informatie over jouw opleiding	7
3.1 Missie en visie van jouw opleiding	7
3.2 Inhoud en organisatie van jouw opleiding	7
3.3 Hoe wij opleiden en begeleiden	9
3.4 Stages	11
3.5 Hoe werkveld en beroepenveld zijn betrokken	18
3.6 Lectoraten	18
3.7 Keuzemogelijkheden in je opleiding	18
3.8 Kwaliteitszorg van de opleiding	19
3.9 Eigen bijdragen	19
4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten	20
4.1 Het werkveld	20
4.2 Beroepsvereisten	21
4.3 Afstudeerrichtingen	21
4.4 Eindkwalificaties en beroepsvereisten	22
5 De opbouw van een hbo-bacheloropleiding	25
5.1 Omvang	25
5.2 Major en minor	25
5.3 Propedeuse en postpropedeuse	26
5.4 Overzicht van de opleiding	26
6 Jaarrooster	27
6.1 Lesdagen en lestijden	27
6.2 Vakanties en lesvrije weken	27
7 Organisatie van de hogeschool	28
7.1 Faculteiten en instituten	28
7.2 Management en organisatie op faculteits- en instituutsniveau	28
7.2.1 Examencommissie en examinatoren	28

7.2.2	Medezeggenschap en inspraak	29
7.3	Studentenvoorzieningen	30
7.3.1	Ondersteuning	30
7.3.2	Informatievoorziening	30
7.3.3	Overige voorzieningen	31

1 Over het Opleidingsstatuut (OS)

In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) is in artikel 7.59 verplicht gesteld dat een hogeschool zoals de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN), een studentenstatuut vaststelt en bekendmaakt.

Bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen noemen we het gedeelte van dat Statuut dat voor alle studenten van de HAN gelijk is – het zogeheten instellings specifieke deel – het Studentenstatuut. Je vindt het Studentenstatuut en alle bijbehorende regelingen op de website van de HAN: <http://studentenstatuut.han.nl>.

Het opleidingsspecifieke deel heet bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen het Opleidingsstatuut (OS).

Het Opleidingsstatuut bestaat uit vijf delen:

- Deel 1: Algemeen deel (Opleidingsstatuut)
- Deel 2: Onderwijs en Examenregeling (OER) waarin het onderwijs, de examens en de tentamens van jouw opleiding zijn geregeld.
- Deel 3: Reglement Examencommissie
- Deel 4: Regeling Tentamenbureau
- Deel 5: Reglement Opleidingscommissies.

NB. Deel 1 is zuiver informatief. Daaraan zijn geen rechten te ontleen. Aan de overige delen worden wel rechten en verplichtingen ontleend; dat zijn juridisch geldende regelingen.

1.1 Voor welke opleiding is dit Opleidingsstatuut?

Dit is het Opleidingsstatuut van de volgende Opleidingen tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (BRIN-nummer: 25KB. De Basisregistratie Instellingen (BRIN) is een register dat door het Nederlandse Ministerie van OCW wordt uitgegeven en alle scholen en aanverwante instellingen bevat. Elke onderwijsinstelling wordt hierin geïdentificeerd aan de hand van het nummer in het register, het zogenoemde BRIN-nummer.)

Naam	Instituut	CROHO	Graad en titel na diplomering
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Duits	Instituut voor Leraar en School	35193	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Engels	Instituut voor Leraar en School	35195	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans	Instituut voor Leraar en School	35196	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Geschiedenis	Instituut voor Leraar en School	35197	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Nederlands	Instituut voor Leraar en School	35198	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Scheikunde	Instituut voor Leraar en School	35199	Bachelor of Education

Naam	Instituut	CROHO	Graad en titel na diplomering
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Aardrijkskunde	Instituut voor Leraar en School	35201	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek	Instituut voor Leraar en School	35204	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Economie	Instituut voor Leraar en School	35207	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Wiskunde	Instituut voor Leraar en School	35221	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Natuurkunde	Instituut voor Leraar en School	35261	Bachelor of Education
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Biologie	Instituut voor Leraar en School	35301	Bachelor of Education

Dit Opleidingsstatuut bevat informatie over de opzet, organisatie en uitvoering van het onderwijs, studentenvoorzieningen, voorzieningen betreffende studiebegeleiding, de OER en opleidingsspecifieke regelingen die de rechten en plichten van studenten bundelt.

1.2 Hoe lees je dit Opleidingsstatuut?

1. We hanteren de gewone spellingsregels voor de Nederlandse taal (Het Groene Boekje).
2. Met 'je' bedoelen we vooral jou als student of extraneus, ingeschreven aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen voor deze opleidingen, maar ook anderen zoals aspirant-studenten.

1.3 Hoe lang is het Opleidingsstatuut geldig?

De opleidingen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) maken voor elk studiejaar een nieuw Opleidingsstatuut (OS) en een nieuwe Onderwijs- en Examenregeling (OER). Het OS-OER van een studiejaar geldt voor iedereen die in dat studiejaar staat ingeschreven voor de opleiding. Het maakt niet uit in welke fase van je studie je als student of extraneus zit of in welk jaar je bent gestart. Jouw OS-OER vind je hier:

https://www1.han.nl/insite/educatie/Rechten_en_plichten_OER_OS_.xml?inno_gen=gen_id_98&sitedir=/insite/educatie.

Dit OS geldt voor het studiejaar 2019-2020: vanaf 1 september 2019 tot en met 31 augustus 2020.

Voor studenten die per 1 februari 2020 starten met hun opleiding gelden tijdens hun "jaar" dus achtereenvolgens twee verschillende OS-OERen: deze en die van het volgende studiejaar (maar meestal zijn deze verschillen klein).

Ben je al in een eerder studiejaar ingeschreven voor de propedeuse of postpropedeuse van de opleiding en werkt de opleiding met een vernieuwd curriculum of veranderde OER-bepalingen?

Dan zullen vaak ook nog sommige OS-OER-bepalingen gelden uit een OS-OER van een eerder studiejaar.

1.4 Hoe komen Opleidingsstatuut en OER tot stand?

Het Opleidingsstatuut voor de opleiding wordt jaarlijks door de faculteitsdirectie vastgesteld op basis van het Kader OS/OER: een model dat voor de hele HAN geldt. Daarbij gaan we altijd ook uit van het Kader OS en de Kader OER van het lopende studiejaar.

De faculteitsraad oefent de medezeggenschapsrechten op de OER en het OS uit, maar alleen voor zover de Medezeggenschapsraad van de HAN deze rechten niet al via de Kader OER heeft uitgeoefend en voor zover die rechten niet aan de Opleidingscommissie zijn toegedeeld. Hoe dit precies in elkaar steekt is in het Medezeggenschapsreglement en het Reglement Opleidingscommissies geregeld.

De examencommissie van de opleiding wordt vooraf om advies gevraagd.

De hierbij betrokken organisatieonderdelen van de HAN proberen er voor te zorgen dat het nieuwe OS en de nieuwe OER jaarlijks vóór 1 juni zijn gepubliceerd.

2 Het onderwijs bij de HAN

Jouw opleiding maakt deel uit van het onderwijsaanbod van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). De HAN heeft een overkoepelende visie op het hoger onderwijs. Jouw opleiding kleurt deze visie op haar eigen manier in. In dit hoofdstuk beschrijven we de missie, visie en cultuur van de HAN.

2.1 Missie

We richten het onderwijs van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen zo in dat je optimaal wordt voorbereid op je toekomstige beroep. Maar dat is niet het enige doel. We willen met je opleiding ook bereiken dat je je maatschappelijk bewustzijn ontwikkelt, en dat je in je latere functies kunt blijven bijdragen aan innovaties in een complexe, dynamische en internationale samenleving:

- We willen je goed **Kwalificeren** voor je toekomstige beroep.
- Als professional werk je nooit alleen, maar altijd samen met anderen. Wij noemen dat opleiden als **Netwerkprofessional**. Zo leer je hoe je samen met anderen en over grenzen heen jouw werk goed kunt doen en hoe jij je als beroepsprofessional verhoudt tot de (historische) context van je beroep. Zo krijg je inzicht in wat er nu en in de toekomst van jou wordt verwacht.
- We willen bijdragen aan je **Persoonlijke vorming**, zodat je 'groeit' als professional en je je leven lang wilt blijven leren. Immers, wat je weet en wat je kunt is de basis van je professie, maar wie jij bent, jouw kwaliteiten en je aanpak, maken het verschil.
- We willen je voor je beroep maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef, ethiek en burgerschap leren; dat je in je beroep iets voor andere mensen moet betekenen; vaak aangeduid met het woord **Bildung**.

2.2 Visie

Deze vier doelen bereiken we gezamenlijk. Hoe? Dat lees je hier:

- **Je leert contextrijk.** Je doet ervaring op in de praktijk. Dat helpt je om de complexiteit van je toekomstige werk goed te begrijpen. Leren doe je niet alleen. Jouw opleiding stimuleert leren van en met elkaar.
- **Je leert in de driehoek onderwijs-onderzoek-werkveld.** Je doet bijvoorbeeld onderzoek naar de kwaliteit van het werk in een werkveld dat je zelf uitkiest, of naar mogelijkheden om te innoveren. Daardoor kun je bijdragen aan de ontwikkeling van je vakgebied. Ook kun je bij nieuwe ontwikkelingen snel inspelen op wat nodig is om je werk optimaal uit te voeren.
- De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen heeft veel **lectoraten**. Deze lectoraten vormen de onderzoekskant van het hbo-onderwijs en zij doen ook veel voor de opleidingen. Bij een lectoraat kun je bijvoorbeeld onderzoekservaring opdoen in samenwerking met het werkveld. Alle lectoraten vind je op onze website: www.han.nl/onderzoek/kennismaken/lectoraten.
- **Studiebegeleiding en Student als Partner.** Gedurende de hele opleiding heb je een loopbaanbegeleider. Iedere opleiding heeft als doel dat jij je als student erkend, gezien en gehoord voelt. Ook betrekken we je bij de opleiding en de manier waarop we het onderwijs aanbieden. Dit noemen we 'student als partner'. Iedere opleiding is vrij om de studie in te richten op een manier die past bij jou als student en bij de opleiding. Meer hierover lees je in deel 1, hoofdstuk 3 en deel 2, hoofdstuk 7.
- **Onderwijs met keuzemogelijkheden.** Naast het reguliere onderwijsprogramma van je opleiding, geven we je mogelijkheden om keuzes te maken. Je kunt bijvoorbeeld kiezen voor een afstudeerrichting en een of meer minoren. en zo een bepaald profiel aan je getuigschrift koppelen. De mogelijkheden hangen af van de opleiding die je volgt. Over deze keuzemogelijkheden lees je meer in de OER. Daarbij stimuleren wij je om onderzoekservaring op te doen bij de lectoraten van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, bijvoorbeeld in een innovatielab of een leerwerkplaats. Maak voor je keuzes gebruik van de adviezen van docenten en andere adviseurs bij de HAN
- **Internationalisering @home of in het buitenland.** Iedere student die aan de HAN studeert krijgt in zijn opleiding te maken met de internationale context van het vakgebied waarin hij of zij zich ontwikkelt. Hierover lees je meer in Hoofdstuk 9, de beschrijving van het onderwijs. In ons curriculum bieden we je als student de mogelijkheden kennis te maken met andere culturen, achtergronden, schoolsystemen, etc..

2.3 Kwaliteitscultuur

De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen werkt vanuit een kwaliteitscultuur waarin iedereen op zijn eigen manier verantwoordelijk is voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een soepele organisatie. Hieronder lees je hoe.

2.3.1 Hooggekwalificeerde medewerkers

Onze docenten zijn hoogopgeleid en komen veelal uit het werkveld waarvoor ze studenten opleiden, of ze komen uit een wetenschappelijke context die past bij dit werkveld. Meer dan 78% van de docenten die jij tegenkomt in je studie heeft een masteropleiding en 9% is gepromoveerd of gaat promoveren.

Ook beschikken de docenten over adequate didactische kwaliteiten. Daarvoor zijn ze geschoold. Dit betekent dat ze weten hoe ze je op de beste manier kunnen begeleiden bij het leren. De examinatoren hebben de juiste kwalificaties. Ook al onze medewerkers die het onderwijs ondersteunen, zijn opgeleid in hun vakgebied. Denk bijvoorbeeld aan het secretariaat, het praktijkbureau en de roosteraars. Zij doen allemaal kwalitatief hoogwaardig werk.

Doordat onze opleidingen samenwerken met onze lectoraten zijn ook onderzoekers en lectoren betrokken bij het onderwijs. Dit helpt jou bijvoorbeeld om jouw eigen onderzoekende houding verder te ontwikkelen. Via het lectoraat kun je ook kennismaken met actuele onderzoeksresultaten en innovaties in jouw werkveld.

2.3.2 Stimuleren van groei en een lerende houding

Wij willen dat jij de groei kunt doormaken die nodig is om je opleiding succesvol af te ronden. Dit doen we niet alleen door je te begeleiden. Maar ook door je uit te dagen om het beste uit jezelf te halen, en door je te leren hoe je steeds zelfstandiger kunt studeren. We stimuleren dat je zelf initiatieven neemt, verwachten een actieve studiehouding en helpen je om een professionele beroepshouding te ontwikkelen. Je mag van je docenten verwachten dat zij bereikbaar zijn, en snel en helder reageren op jouw vragen. Ook kun je om steun vragen als je studie niet zo vlot loopt als verwacht, of als je juist meer wilt en kunt. Hierover lees je meer in de OER.

2.3.3 Verantwoordelijk voor kwaliteit

Alle opleidingen hebben een kwaliteitsplan. Hierin, maar ook in de OER, staat bijvoorbeeld hoe studenten het onderwijs evalueren en wat er verbeterd moet worden. Daarin staat ook hoe studenten, docenten en andere medewerkers direct en actief betrokken kunnen zijn bij de verbetering van hun opleiding, want studentbetrokkenheid en -participatie is belangrijk. Even belangrijk is dat iedere medewerker, iedere student en ook het direct bij de opleiding betrokken beroepen- en werkveld op eigen wijze verantwoordelijk is voor, of betrokken is bij, het reilen en zeilen van de opleiding en de hogeschool. Bijvoorbeeld voor de kwaliteit van lessen, roosters, inhoud van het onderwijs, stagebegeleiding, toetsing en andere vernieuwing en verbetering.

Wij nodigen jou, als student, uit om een betrokken rol hierin te nemen. Dat zal straks in je beroep ook een belangrijke houding zijn. Dit betekent ook dat we je regelmatig vragen wat je vindt van je opleiding. Dit gebeurt door (digitale) enquêtes en een jaarlijks landelijk studentenonderzoek. En door mondelinge evaluaties in de les aan het einde van een periode. We zullen je ook uitnodigen om actief mee te werken aan vernieuwing en kwaliteitsverbetering. Bijvoorbeeld door onderwijs of toetsing, of logistieke of organisatorische punten te verbeteren: samen met docenten en/of ondersteuners.

We reflecteren ook zelf op de manier waarop we ons onderwijs en onderzoek verzorgen, voor wie we dat doen en waarom we dat zo doen. Onze bevindingen toetsen we regelmatig bij alle betrokken partijen. Bij jou dus, maar ook bij docenten, onderzoekers en mensen uit de beroepspraktijk. Zo wordt iedere opleiding eens per zes jaar officieel beoordeeld, door de [NVAO](#) (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie).

2.3.4 Inspirerende en interactieve omgeving

Wij willen graag dat jij je opleiding als inspirerend ervaart. Bijvoorbeeld door recente ontwikkelingen in het vakgebied snel aandacht te geven. We proberen ook altijd een open, interactieve, veilige en vertrouwde (leer-)omgeving te creëren. We stimuleren dat iedereen elkaar eerlijke feedback geeft.

3 Informatie over jouw opleiding

3.1 Missie en visie van jouw opleiding

Naast de overkoepelende visie op het HAN-onderwijs, heeft het HAN ILS ook een eigen strategisch plan, in lijn met de ambities en doelstellingen van de HAN. Deze koers is bepaald in samenwerking met het werkveld, studenten en HAN-collega's. De uitgangspunten van het ILS worden beschreven in dit hoofdstuk. De volgende onderwerpen komen aan bod: de missie en visie, de organisatie, de manier van opleiden en begeleiden, stages, de betrokkenheid van het werkveld, lectoraten, keuzemogelijkheden en de kwaliteitszorg.

Onze missie

Als ILS staan we voor het kwalificeren en professionaliseren van ondernemende, inspirerende en zelfbewuste leraren voor het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs die lerenden kunnen uitdagen. Een leraar die is afgestudeerd aan het ILS streeft naar kwaliteit en onderzoekt daarvoor zijn eigen praktijk, is betrokken

bij de ontwikkeling van de lerenden, draagt bij aan schoolontwikkeling en onderwijsinnovatie, werkt samen met collega's en blijft zichzelf ontwikkelen.

Onze visie

Om onze missie te verwezenlijken:

- Inspireren we onze studenten en laten wij ons door hen inspireren. We dagen de studenten uit om het beste uit zichzelf en uit lerenden te halen, waardoor lerenden zich optimaal kunnen voorbereiden op hun toekomst.
- Werken we met studenten in en aan een omgeving waarin ze keuzes kunnen maken passend bij hun ontwikkelingsbehoefte en waarin persoonlijke en professionele ontwikkeling hand in hand gaan.
- Werken we in samenwerking tussen opleiding, student en werkveld aan een dynamisch curriculum waarin de student zijn vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheden zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen.
- Werken we vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid intensief samen met het werkveld en alumni zodat we in een duurzame relatie optimaal vorm kunnen geven aan het opleiden en professionaliseren van (aankomende) leraren.
- Werken we als professionals in een kwaliteitscultuur waarin de dialoog centraal staat en we in vertrouwen met elkaar, studenten en werkveld samenwerken aan leren en innoveren.
- Werken we als University of Applied Sciences (UAS) binnen de Faculteit Educatie in de driehoek van Onderwijs – Onderzoek – Werkveld samen aan de ontwikkeling van en kennis over het onderwijs en leraarschap in onze regio.

3.2 Inhoud en organisatie van jouw opleiding

Het Instituut voor Leraar en School en de Faculteit Educatie

Het Instituut voor Leraar en School, het ILS, omvat 12 lerarenopleidingen en de opleiding Learning and Development in Organisations. Het ILS maakt deel uit van de Faculteit Educatie. De Faculteit Educatie verzorgt de bachelor- en masteropleidingen bij de HAN op het gebied van onderwijs en opleiden. In het kennisnetwerk van de Faculteit Educatie leren vak- en instituutsdocenten, didactici, trainers, lectoren,

onderwijskundigen, opleidingskundigen, onderzoekers, practici uit het veld én studenten van elkaar en met elkaar. **Afdelingen** van de Faculteit Educatie zijn:

- Instituut voor Leraar en School: Lerarenopleidingen voortgezet onderwijs & middelbaar beroepsonderwijs Aardrijkskunde, biologie, Duits, economie, Engels, Frans, geschiedenis,, natuurkunde, Nederlands, pedagogiek, scheikunde, wiskunde en de opleiding Learning and Development in Organisations
- Instituut HAN Pabo: Pabo Nijmegen en Pabo Arnhem
- Kenniscentrum Kwaliteit van Leren: het Kenniscentrum ontwikkelt op basis van onderzoek kennis en instrumenten die bijdragen aan de kwaliteit van leren in de beroepspraktijk en in het bachelor- en masteronderwijs van de hogeschool.

De lerarenopleiding - het beroep leraar

Je hebt gekozen voor een opleiding voor het beroep van leraar vo van de 2^e graad. Je wordt opgeleid tot tweedegraads leraar om zowel in het voortgezet onderwijs (vo) als in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) werkzaam te kunnen zijn. Meer informatie hierover vind je in paragraaf 4.1 van dit Opleidingsstatuut.

Opbouw van de bacheloropleiding

Het onderwijsprogramma van de opleiding is opgebouwd uit onderwijseenheden. Een onderwijseenheid is een betekenisvolle eenheid waarin onderwijs rondom een bepaald thema uit de kennisbasis is gebundeld. In hoofdstuk 9 van Deel 2, de Onderwijs- en examenregeling van deze studiegids vind je een beschrijving van elke onderwijseenheid met de tentaminering daarbij.

De basisindeling voor elke bacheloropleiding bestaat uit een major (210 studiepunten) en een minor (30 studiepunten). De major is de hoofdrichting van de opleiding waarin je de beroepscompetenties ontwikkelt. De major heeft een studielast van 3,5 jaar. De minor is het deel van de opleiding waarin je jouw beroepscompetenties verbreedt of verdiept om je in jouw beroepsuitoefening te kunnen profileren. De minor heeft een studielast van een half jaar.

Structuur van de Major

De lerarenopleiding bestaat uit drie opleidingsfases met een oplopend niveau:

1. Propedeutische fase (niveau 1, propedeutische fase)

Hier speelt oriëntatie op het beroep, vakinhoud en de studie een belangrijke rol: past dit beroep en deze opleiding bij je? Je maakt kennis met de opleiding en doet je eerste ervaring op in de praktijk (de stage). Tevens is het propedeusejaar het moment voor de opleiding om, onder andere op basis van je studieresultaten, te bepalen of je op je plek zit bij deze opleiding. Je krijgt daarom aan het einde van het propedeusejaar een studieadvies. Als je je propedeuse haalt, dan ben je hoofdfasebekwaam.

2. Hoofdfase (niveau 2, postpropedeutische fase)

Als duidelijk is dat de opleiding en het beroep bij je passen, ga je door met de hoofdfase van de opleiding. In de hoofdfase vindt de verdieping op het vak en beroep plaats, zowel kennis als kunde. In deze fase vinden twee stages plaats waarin het accent ligt op het lesgeven, begeleiden en ontwerpen van onderwijsactiviteiten. Als je de hoofdfase hebt afgerond, dan ben je eindfasebekwaam.

3. Eindfase (niveau 3, postpropedeutische fase)

In de eindfase van de opleiding staat het afstuderen centraal met daarbij de eindstage. Het draait hierin om het zelfstandig functioneren als leraar. Als je de eindfase hebt behaald, dan ben je klaar om te starten op de arbeidsmarkt: je bent startbekwaam én klaar om jezelf te blijven ontwikkelen.

In hoofdstuk 4 van Deel 2, de Onderwijs- en examenregeling, vind je meer informatie over minoren.

[\[1\]](#) Regionale opleidingscentra / Agrarische opleidingscentra

3.3 Hoe wij opleiden en begeleiden

Hoe wij opleiden

De lerarenopleidingen van het ILS hebben gedurende het collegejaar 2018-2019 samen met partners uit de regio en studenten gedeelde ontwerpprincipes ontwikkeld, de '**curriculaire ontwerpprincipes**', die aangeven **hoe** studenten bij het ILS worden opgeleid. De ontwerpprincipes zijn vanaf 2019-2020 het uitgangspunt voor de curricula van de ILS-lerarenopleidingen die samen met het werkveld en studenten worden ontwikkeld. Hieronder volgen de belangrijkste ontwerpprincipes:

In nauwe samenwerking tussen professionals uit het werkveld, professionals uit het opleidingsinstituut en studenten ontwikkelen we een samenhangend en studeerbaar curriculum. Dit curriculum bevat een gevarieerde mix van onderwijsactiviteiten en leeromgevingen die in lijn zijn met een ontwikkelingsgericht toetsprogramma. De ontwikkeling van de student naar het beroep van leraar staat hierin centraal.

1. We maken in elke vorm van onderwijs expliciet de **verbinding** met het **beroep** van leraar;

1a Het curriculum stelt de studenten gedurende de opleiding in staat te leren voor, in, van en met de beroepspraktijk.

1b Het curriculum stelt de studenten in staat om onderzoekend te leren.

1c Het curriculum biedt de studenten vanaf de start van de opleiding een brede oriëntatie op het tweedegraads onderwijsveld (vmbo, havo/vwo onderbouw en mbo).

1d Het curriculum biedt de studenten een nationale en internationale oriëntatie op onderwijs, en samenleving.

2. We sluiten aan bij de individuele **ontwikkeling** en **concerns** van onze **studenten**;

2a Het curriculum bevordert vanaf de start van de opleiding de ontwikkeling van de professionele identiteit van studenten.

2b Het curriculum is erop gericht dat de studenten regie leren en kunnen nemen over de eigen ontwikkeling.

2c Het curriculum bevat activiteiten die het leren van en met elkaar stimuleren.

Hoe wij begeleiden

Centraal staat de vraag welke kennis, vaardigheden en houding iemand die net is afgestudeerd nodig heeft in de beroepspraktijk. Alle opleidingen hebben vastgelegd welke beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) de student daarvoor aan het eind van de opleiding onder de knie moeten hebben. In vier jaar tijd ontwikkel jij je als student op je eigen manier tot startbekwame docent.

De beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) ontwikkel je niet van de ene op de andere dag. Daar is een ontwikkelproces voor nodig. Loopbaanbegeleiding helpt je bij succesvol en zelfstandig studeren en bij het nadenken over je toekomstige beroep. De begeleiding ondersteunt de student bij het verkrijgen van de beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) en deze ontvangt de studenten gedurende zijn studieloopbaan. Bij loopbaanbegeleiding staat jouw leerproces centraal. Er is sprake van afnemende begeleiding van onze kant. Je zult dus steeds meer zelf de regie over je eigen loopbaan voeren.

Het gaat om vragen als: Hoe kan ik het beste studeren? Wat kan ik al en wat wil en moet ik nog bijleren? Waar liggen mijn talenten en hoe kan ik die inzetten om daar te komen waar ik wil komen? Na afloop van het eerste studiejaar beantwoordt de student de belangrijke vraag: Wil en kan ik leraar worden? Om deze vraag te kunnen beantwoorden is het nodig om aandacht te hebben voor "ik in mijn beroep" en "ik als persoon".

Loopbaanbegeleiding op het ILS

Beroepsvorming, persoonsontwikkeling en studiesucces staan centraal bij studieloopbaanbegeleiding.

Daarom wordt er met loopbaanbegeleiding o.a. aandacht besteed aan de studiekeuze, de studieroute, de afstudeerrichting, het studiesucces (studieresultaten, verwerving beoogde leerresultaten), studiestrategie, de voorbereiding op het werkplekleren en de voorbereiding op de integrale toetsing. Elke student krijgt een loopbaanbegeleider toegewezen en maakt onderdeel uit van een professionele lb -leergroep. In situaties die daar om vragen, gaat de student op zoek naar oplossingen en in gesprek met medestudenten, docenten, begeleiders van de stage en de studieloopbaanbegeleider. De loopbaanbegeleider informeert, adviseert en coacht de student die de verantwoordelijkheid draagt voor zijn eigen studiesucces en ondersteunt de student zicht te krijgen op zijn ontwikkeling

Programma

Loopbaanbegeleiding bestaat uit studiebegeleiding en loopbaanoriëntatie. Het doel is om jou te begeleiden bij het (leren) studeren en de oriëntatie van je loopbaan als professional.

1. de student in relatie tot studiesucces (studievoortgang / studie prestatie)
2. de student in relatie tot het beroep van docent (loopbaanoriëntatie / persoonlijke & professionele identiteitsontwikkeling)

Dit gebeurt d.m.v. groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken en eventueel vastliggende opdrachten.

Studentbegeleiding binnen HAN ILS

Een student die persoonlijke belemmeringen ervaart die zijn studievoortgang verstoren, dient dit zo snel mogelijk bespreekbaar te maken met zijn loopbaanbegeleider. Ook wanneer zijn docenten, begeleiders of medestudenten het vermoeden hebben of waarnemen dat er sprake is van een persoonlijke belemmering is het van belang dat hier zorg voor is. De student wordt door de loopbaanbegeleider opgevangen, aangesproken en ondersteund. Het kan vervolgens zijn dat de loopbaanbegeleider de student een advies geeft over een mogelijke doorverwijzing naar de seniorstudieloopbaanbegeleider (senior-slb'er), de vertrouwenspersoon, de studentpsycholoog, de decaan, het Studiewisselpunt, HAN-Studiesucces , of dat extra begeleiding of coaching besproken wordt. Ook kunnen in bijzondere gevallen extra voorzieningen en regelingen aangevraagd worden via de Examencommissie.

De senior slb'er

De (studie)loopbaanbegeleider kan de student doorverwijzen naar de senior studieloopbaanbegeleider. Een senior-slb'er heeft enerzijds expertise op het gebied van sociaal-emotionele begeleiding en anderzijds op het gebied van wet- en regelgeving die voor de student van belang is. De student kan bij de senior studieloopbaanbegeleider terecht voor advies als hij door ziekte of bijzondere omstandigheden studievertraging oploopt. Als de ziekte van de student aparte aanpassingen vraagt van het studieprogramma, dan biedt de senior-slb'er hulp bij het realiseren hiervan. Bij een dreigend Bindend Negatief Studieadvies kan de senior-slb'er in samenspraak met de opleiding, in geval van bijzondere persoonlijke omstandigheden, de examencommissie adviseren geen bindend, maar een voorlopig negatief studieadvies te geven. De senior-slb'er is de student ook behulpzaam bij vragen over bijvoorbeeld:

- Behoeftte aan extra coaching en begeleiding
- Extra faciliteiten bij tentamens
- Stoppen met de studie en overstappen naar een andere opleiding
- Studiefinanciering
- Regelingen uit het studentenstatuut
- Combinatie topsport en studie
- Studeren met een functiebeperking

Bij specifieke vragen over financiën, speciale voorzieningen of verwijzing in verband met persoonlijke problemen stuurt de senior-slb'er de student door naar de campusdecaan.

Workshops en trainingen worden aangeboden via HAN-Studiesucces en verder is er ondersteuning mogelijk via het Studiewisselpunt van de HAN.

Loopbaanoriëntatie en beroepsvorming op het ILS

Loopbaanoriëntatie en beroepsvorming (LOB) is een belangrijk aandachtsgebied voor de tweedegraads leraar. Gedurende de opleiding leert een student op welke manier het toekomstige werkveld (voortgezet onderwijs en het Middelbaar Beroepsonderwijs) vorm en inhoud geeft aan LOB en wat dit vraagt van een leraar (qua begeleiding, samenwerking met ouders, het vervolgonderwijs en het beroepenveld).

3.4 Stages

3.4.1 Werkplekieren (stages) voltijd

In dit hoofdstuk vind je beknopte informatie over het werkplekieren. Aan het begin van het studiejaar ontvang je uitgebreidere informatie.

3.4.1.1 Werkplekieren per opleidingsfase

In de voltijdopleiding is het werkplekieren, de stage, als volgt ingebouwd in het opleidingsprogramma:

Propedeusefase	Stagedagen	Kern
Werkplekieren 1 (WPL 1)	Stage: week 1 t/m 8 van periode 2 en week 1 t/m 8 van periode 3 op donderdag of vrijdag	Oriëntatie op het beroep.
Hoofd fase		
Werkplekieren 2A (WPL 2A)	Stage: week 1 t/m 8 van periode 3 en week 1 t/m 8 van periode 4 op maandag en dinsdag.	Lesgeven/uitvoeren onderwijsactiviteiten waaronder leerwerktaken. Begeleiden klas bij les of onderwijsactiviteit. Ontwerpen van lessen/onderwijsactiviteiten.
Werkplekieren 2B (WPL 2B)	Stage: eerste schoolweek na de zomervakantie tot de kerstvakantie op dinsdag en donderdag.	Lesgeven/uitvoeren onderwijsactiviteiten waaronder leerwerktaken. Begeleiden klas bij lessenserie of reeks onderwijsactiviteiten. Ontwerpen en uitvoeren van leerarrangementen met activerende werkvormen.
Eind fase		

Werkplekieren 3 (WPL 3 Zelfstandige eindstage)	Stage: lint: heel schooljaar (ong. 40 weken) 5-6½ lessen (van 50') maximaal 6 dagdelen, zo mogelijk in drie dagen (niet op de vrijdag) <i>Bij uitzondering:</i> blok: half schooljaar (ong. 20 weken; 10-13 lessen) 4 dagen per week (maandag, dinsdag, woensdag, donderdag)	Zelfstandig functioneren als docent: ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs en het begeleiden van leerlingen. <i>Bij lintstage:</i> Student voert meestal op school een (praktijk)onderzoek uit. Mogelijkheden (afhankelijk van de school): - zelfstandige eindstage zonder vergoeding; - zelfstandige eindstage met stagevergoeding; - "betaalde" Lio-stage volgens Lio CAO.
---	---	---

3.4.1.2 Schooltypen en begeleiding

In de relatie tussen het ILS en het werkveld bestaan er drie typen scholen:

- *(Academische) Opleidingsscholen/ Aspirant Opleidingsscholen* begeleiden stagiairs. Ze zijn NVAO-gecertificeerd als opleidingsschool en zijn contractueel een partnerschap aangegaan met het ILS. Een deel van de opleiding wordt op school gerealiseerd. Je wordt begeleid door een werkplekbegeleider (wpb) met op de achtergrond een instituutsopleider (io) en een schoolopleider (so).
- *Samenwerkingsscholen* begeleiden stagiairs. Ze hebben een "Keurmerk ILS en Samenwerkingsscholen" of vragen dit op korte termijn aan en er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Je wordt begeleid door een wpb met op de achtergrond een io en een so.
- *Stagescholen* begeleiden stagiairs. Met deze scholen is geen speciaal contract gesloten; er is geen io of so aanwezig. Je wordt begeleid door de wpb met op de achtergrond de instituutspracticumdocent (ipd).

Voor een overzicht van opleidings- en samenwerkingsscholen zie: www.bureau-extern.nl.

3.4.1.3 Bureau Extern

Je mag als student zelf geen stageplaatsen regelen. Bureau Extern draagt zorg voor werving van stageplaatsen en voor de plaatsing van studenten.

Plaatsing verloopt als volgt:

- Bureau Extern ontvangt van de stagecontactpersoon van je opleiding per stagetype een namenlijst van voor de stage toelaatbare studenten;
- je ontvangt op je HAN-emailadres een link voor een digitaal stageaanvraagformulier, je vult dat in en ondertekent het;
- op dit aanvraagformulier vul je je gegevens in;
- op het aanvraagformulier onderteken je ook de verklaring student t.b.v. een stagecontract (zie: www.bureau-extern.nl Lio's vragen tijdig bij Bureau Extern een apart formulier aan voor het tekenen van een leerarbeidsovereenkomst);
- Bureau Extern plaatst de studenten op de door scholen beschikbaar gestelde stageplaatsen. Bureau Extern rekent met een maximale reistijd met het ov, vanaf het dichtstbijzijnde (Nederlandse) treinstation tot de voordeur van de stageschool. Beschik je over een auto, dan dien je dit aan te geven en dan rekent Bureau Extern met een maximale reistijd van voordeur student tot voordeur school. De reisafstand is maximaal 1,5 uur. De reisafstand is maximaal 1,5 uur;
- Bureau Extern bespreekt en/of wijzigt de plaatsing met de stagecontactpersoon van je opleiding. Daarna ben je definitief geplaatst;
- Bureau Extern informeert scholen, studenten, stagecontactpersonen en de io's/so's over de plaatsing;
- na plaatsing neem je zo snel mogelijk contact op met de school.

Meer informatie over stageplaatsing vind je in het 'Protocol Plaatsing Studenten' in bijlage 4 van de OER.

3.4.1.4 Stagecontactpersoon

Elke opleiding van het ILS heeft een stagecontactpersoon. Deze is op de hoogte van de planning en de procedures, de toelatingseisen en de afspraken rond stages. De stagecontactpersoon houdt nauw contact met de studenten aan de ene kant en met Bureau Extern aan de andere kant.

3.4.1.5 Toelatingseisen voor stages

De toelatingseisen voor de stages zijn als volgt:

<u>Werkplekieren</u> 1:	Je hebt te kennen gegeven je definitief te willen oriënteren op het onderwijs en hebt de verplichte voorbereidingen getroffen. Voor sommige opleidingen gelden aanvullende toelatingseisen voor WPL1. Je kunt deze vinden onder de beschrijving van de onderwijseenheden.
<u>Werkplekieren</u> 2A:	Je hebt een propedeuse <i>of</i> je hebt nog geen propedeuse maar wel een voldoende beoordeling voor WPL1 en toestemming om tentamens van de hoofdfase te doen.
<u>Werkplekieren</u> 2B:	Je hebt een voldoende beoordeling voor WPL2A.
<u>Werkplekieren</u> 3*:	Je hebt de Integrale Toets van de Hoofdfase in studiejaar 3 met een voldoende afgesloten en 180 studiepunten behaald (150 studiepunten bachelor en 30 studiepunten minor).

* Omdat je voor WPL3 (met een start direct na de zomervakantie) al in mei op een school geplaatst wordt, wordt de volgende procedure gehanteerd:

- Als je op 1 mei 150 studiepunten hebt verzilverd en naar het oordeel van de slb'er goed op weg bent om voor het einde van het schooljaar 180 studiepunten te behalen, ben je toelaatbaar tot WPL3.
- Als je op buitenlandstage gaat, geldt een aangepaste regeling. Je bent toelaatbaar tot WPL3 wanneer aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:
- Je hebt alle kennistoetsen behaald.
- Je zal naar de inschatting van je slb'er aan de Integrale Toets Hoofdfase kunnen voldoen; hiertoe voer je vóór je vertrek naar het buitenland een groenlichtgesprek met je slb.
- Je draagt er zorg voor dat voor 1 april je digitaal portfolio op orde is.
- Je digitaal portfolio is voor 1 mei door de opleiding goedgekeurd.
- Je vraagt je Integrale Toets Hoofdfase in juni aan en sluit die toets met een voldoende beoordeling af. Als je deze toets later afsluit, is je stageplaats in augustus niet gegarandeerd.

3.4.1.6 Voorbereiding, uitvoering en beoordeling stages

Voorbereiding

In voorbereiding op het werkplekleren oriënteer je je op de school waar je geplaatst bent. Daarnaast denk je na over je ontwikkelpunten en zorg je ervoor dat je hiervan een helder beeld hebt bij aanvang van je stage. De io en je SLB'er kunnen je hierbij helpen. De instituutsdocent stelt zo nodig de wpb en de instituutsopleider (of ipd) op de hoogte van je persoonlijke gegevens die van belang zijn om jou zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Zo snel mogelijk na ontvangst van het plaatsingsbericht neem je contact op met de school: in eerste instantie met de so (op stagescholen direct met de wpb, omdat daar geen so is).

Uitvoering

Tijdens de uitvoering van het werkplekleren houdt je je ontwikkeling steeds bij. Je overlegt daarbij met de wpb'er en/of het opleidingsteam (io, so). De wpb en het opleidingsteam hebben periodiek contact over jouw functioneren in de stage.

Beoordeling

Halverwege elke stage vindt een tussenbeoordeling plaats en aan het eind een eindbeoordeling. Je neemt als student zelf het initiatief tot beide beoordelingsgesprekken. Bij beide gesprekken is een lid van het opleidingsteam aanwezig. De io is examinator; deze voert je cijfer in in Alluris.

Voor wpl 1 geldt dat je je voortgang op de bekwaamheden aantoont met behulp van een dossier en een presentatievorm die wordt bepaald door het opleidingsteam op de opleidingschool (voor niet opleidingscholen wordt deze bepaald door het instituut). Je reflecteert daarin op je ontwikkeling. Vanuit de school en vanuit het instituut krijg je feedback en feed forward op je ontwikkeling. De beoordelingsformulieren worden ondertekent door een vertegenwoordiger van de school en een vertegenwoordiger van het instituut.

Voor wpl 2 en 3 geldt dat je voorafgaande aan het gesprek een zelfevaluatie schrijft en dat de wpb een woordrapport schrijft, ondersteund door de rubrics. In het gesprek wordt de beoordeling gegeven. Tot slot schrijf je een verslag van het beoordelingsgesprek. De beoordelingsformulieren worden ondertekent door een vertegenwoordiger van de school en een vertegenwoordiger van het instituut.

Een gedetailleerd overzicht van procedures rond de stages staat op de website van Bureau Extern. Op de pagina [www.bureau-extern](http://www.bureau-extern.nl) vind je alle informatie zoals stagekaarten en beoordelingsformulieren.

3.4.1.7 Begeleiding op de school

De eerste begeleider bij het werkplekleren van een student is de wpb. Deze wordt ondersteund door het opleidingsteam (io + so) of een ipd.

In *opleidings- en samenwerkingsscholen* is er een opleidingsteam, dat de volgende taken heeft ten aanzien van het begeleiden en beoordelen van studenten op de werkplek:

- de io/so ziet toe op de kwaliteit van de begeleiding en beoordeling van stagiairs op de werkplek en neemt zo nodig maatregelen ter verbetering; de io is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de begeleiding en de beoordeling vanuit het ILS;
- de io/so ziet toe op de eerste opvang van stagiairs in de school;
- de io/so ziet toe op het verloop en de resultaten van de evaluaties;
- de io/so ziet toe op de kwaliteit van de tussen- en eindevaluatie en neemt zo nodig maatregelen ter verbetering.
- de io of de so is aanwezig bij beoordelingsgesprekken; de io is examinator voor het ILS.
- De io neemt zo nodig contact op met de studieloopbaanbegeleider van de student en omgekeerd.

Bij *stagescholen* bezoekt een ipd (instituutspracticumdocent) minstens eenmaal per stage de student. (Bij wpl1 is er telefonisch contact).

3.4.1.8 Contracten

Met de meeste scholen is een mantelcontract afgesloten waaronder alle stagiairs vallen: hierin staan rechten en plichten vermeld en zijn de verzekeringen geregeld. De tekst van het mantelcontract is te vinden op

www.bureau-extern.nl.

Je onderschrijft dit mantelcontract door een aanvraagformulier voor een bepaalde stage te ondertekenen. De school kan om een bewijs vragen dat het stagecontract tussen jou, het ILS en de school getekend is. Je dient dan een getekende kopie van de [studentverklaring](#) aan de school af te geven.

Voor Lio's (met een aanstelling aan een school en een leerarbeidsovereenkomst) wordt per individuele student een leerarbeidsovereenkomst getekend door school, instituutsdocent en student.

Formulieren voor de leerarbeidsovereenkomst worden op aanvraag door Bureau Extern verstrekt.

3.4.2 Werkplekieren (stages) Kopopleiding

In dit hoofdstuk vind je beknopte informatie over het werkplekieren. Aan het begin van het studiejaar ontvang je uitgebreidere informatie.

3.4.2.1 Werkplekieren per opleidingsfase

In de voltijdopleiding is het werkplekieren, de stage, als volgt ingebouwd in het opleidingsprogramma:

Hoofdfase		
Werkplekieren deel 1 (WPL 2)	Stage: periode 1 + 2 niet op maandag en niet op een ander nader te bepalen dagdeel. Vier dagdelen stage per week.	Lesgeven/uitvoeren onderwijsactiviteiten en leertaken. Begeleiden klas bij les of onderwijsactiviteit. Ontwerpen van lessen/onderwijsactiviteiten.
Eindfase		

Werkplekieren deel 2 (WPL 3 Zelfstandige eindstage)	Stage: periode 3 + 4 Zes dagdelen per week; niet op maandag	Zelfstandig functioneren als docent: ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs en het begeleiden van leerlingen. Mogelijkheden (afhankelijk van de school) - zelfstandige eindstage zonder vergoeding; - zelfstandige eindstage met stagevergoeding; - "betaalde" Lio-stage volgens Lio CAO.
---	--	--

3.4.2.2 Schooltypen en begeleiding

In de relatie tussen het ILS en het werkveld bestaan er drie typen scholen:

- *(Academische) Opleidingsscholen/ Aspirant Opleidingsscholen* begeleiden stagiairs. Ze zijn NVAO-gecertificeerd als opleidingsschool en zijn contractueel een partnerschap aangegaan met HAN ILS. Een deel van de opleiding wordt op school gerealiseerd. Je wordt begeleid door een schoolpracticumdocent (wpb, ook wel werkplekbegeleider genoemd) met op de achtergrond een instituutopleider (io) en een schoolopleider (so).
- *Samenwerkingsscholen* begeleiden stagiairs. Ze hebben een "Keurmerk ILS en Samenwerkingsscholen" of vragen dit op korte termijn aan en er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Je wordt begeleid door een wpb met op de achtergrond een io en een so.
- *Stagescholen* begeleiden stagiairs. Met deze scholen is geen speciaal contract gesloten; er is geen io of so aanwezig. Je wordt begeleid door de wpb met op de achtergrond de instituutpracticumdocent (ipd). Bij de kopopleiding is dit de slb.

Voor een overzicht van opleidings- en samenwerkingsscholen zie: www.bureau-extern.nl

3.4.2.3 Bureau Extern

Voor studenten van de kopopleiding geldt dat Bureau Extern een stageplaats regelt voor studenten die zich voor 1 juni hebben aangemeld. Voor studenten leraar pedagogiek geldt bovendien dat Bureau Extern uitsluitend voor de eerste 30 via studielink bij de HAN aangemelde studenten een stageplaats regelt. De overige studenten zoeken zelf in overleg met Bureau Extern een stageplaats, Bureau Extern informeert hen over welke scholen al voorzien zijn.

Plaatsing van studenten op een stageplaats verloopt als volgt:

- Bureau Extern ontvangt van de stagecontactpersoon van je opleiding per stagetype een namenlijst van voor de stage toelaatbare studenten.
- De student ontvangt omstreeks 1 juni op zijn/haar emailadres een stageaanvraagformulier, de student vult dat in, ondertekent het, scant het en mailt het naar Bureau-Extern@han.nl.

Op het aanvraagformulier onderteken je ook de verklaring student in t.b.v. stagecontract (zie: www.bureau-extern.nl). Lio's vragen bij Bureau Extern een apart formulier aan voor het tekenen van een leerarbeidsovereenkomst.

- Bureau Extern doet een voorstel voor de plaatsing van studenten op de door de scholen beschikbaar gestelde stageplaatsen. Bureau Extern rekent met een maximale reistijd met het ov, vanaf het dichtstbijzijnde (Nederlandse) treinstation tot de voordeur van de stageschool. De reisafstand is maximaal 1,5 uur. Beschik je over een auto, dan dien je dit aan te geven en dan rekent Bureau Extern met een maximale reistijd van voordeur student tot voordeur school. De reisafstand is maximaal 1,5 uur;
- Bureau Extern bespreekt en/of wijzigt dit voorstel samen met het aanspreekpunt van de kopopleiding; als deze akkoord is, is de plaatsing definitief.
- Bureau Extern informeert scholen, studenten, stagecontactpersonen en de io's/so's over de plaatsing.
- Nadat je het plaatsingsbericht hebt ontvangen, neem je zo snel mogelijk contact op met de school.

3.4.2.4 Stagecontactpersoon

Elke opleiding van het ILS heeft een stagecontactpersoon. Deze is op de hoogte van de planning en de procedures, de toelatingseisen en de afspraken rond stages. De stagecontactpersoon houdt nauw contact aan de ene kant met de studenten en aan de andere kant met Bureau Extern.

3.4.2.5 Toelatingseisen voor stages

De toelatingseisen voor de stages zijn als volgt:

Werkplekcleren 2:	Elke tot de kopopleiding toegelaten student is automatisch toegelaten tot wpl2
Werkplekcleren 3:	Voldoende beoordeling voor wpl2 en de deeltentamens "les in het vak" en "activerende didactiek en samenwerkend leren" dienen met een voldoende afgerond te zijn.

3.4.2.6 Voorbereiding, uitvoering en beoordeling stages

Voorbereiding

De instituutsdocent ondersteunt je bij de voorbereiding op het werkplekcleren. Je ontwikkelt, in overleg met de instituutsdocent, een concept leerwerkplan. Zodra je leerwerkplan af is, plaatst de instituutsdocent een paraaf en mag je starten met het werkplekcleren. De instituutsdocent stelt zo nodig de wpb en de instituutsbegeleider op school (io/ipd) op de hoogte van jouw persoonlijke gegevens die van belang zijn om jou zo goed mogelijk te kunnen begeleiden.

Beoordeling

Halverwege elke stage vindt een tussenbeoordeling plaats en aan het eind een eindbeoordeling. Je neemt als student zelf het initiatief tot (het plannen van) beide beoordelingsgesprekken. Bij beide gesprekken is een lid van het opleidingsteam aanwezig. Voorafgaande aan het gesprek schrijf je een korte zelfevaluatie en schrijft de wpb een woordrapport. In het gesprek wordt de beoordeling gegeven. Tot slot schrijf je een verslag van het beoordelingsgesprek. Wpb en io of so - indien bij het gesprek aanwezig - ondertekenen de beoordelingsformulieren. De io is examinator; hij/zij vult het cijfer in in Alluris.

Een gedetailleerd overzicht van procedures rond de stages staat op de website van Bureau Extern. Op de pagina [www.bureau-extern](http://www.bureau-extern.nl) vind je alle informatie zoals stagekaarten en beoordelingsformulieren.

3.4.2.7 Begeleiding op de school

De eerste begeleider bij het werkplekcleren van een student is de wpb. Deze wordt ondersteund door het opleidingsteam (io + so) of een ipd.

3.5 Hoe werkveld en beroepenveld zijn betrokken

De opleidingen binnen het ILS leiden onder het motto 'Samen Opleiden' samen met het werkveld op. Een groot deel van de studenten volgt een deel van zijn opleiding in een opleidingsschool, waar 40% van het curriculum wordt vormgegeven in partnerschappen tussen HAN-ILS en het werkveld. Lerarenopleiders en docenten uit het werkveld vormen binnen Samen Opleiden samen opleidingsteams die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast is continue samenwerking met het werkveld geformaliseerd binnen het besturenoverleg Samen Opleiden en het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren. In deze overleggen komen bestuurders en projectleiders van opleidingsscholen samen, zij kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven over het curriculum.

Externe toezichthouder

Om een oordeel over de kwaliteit van het examen te vormen wordt er toezicht gehouden door externe toezichthouders te benoemen.

De beoordeling over de kwaliteit van het examen betreft in het bijzonder:

1. de kwaliteit van toetsing en beoordeling
2. de kwaliteit van studenten (realisatie van de beoogde (eind)kwalificaties)
3. de organisatorische kwaliteit van het examen.

De externe toezichthouder is: mevrouw dr. D. Joosten-ten Brinke

3.6 Lectoraten

Evenals het ILS, maakt het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren onderdeel uit van de Faculteit Educatie. Het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de HAN verricht toegepast onderzoek om de kwaliteit van leren te verbeteren in de beroepspraktijk en bij de HAN. Er wordt nauw samengewerkt tussen de lerarenopleidingen en het Kenniscentrum. Studenten van de lerarenopleidingen kunnen onder begeleiding van onderzoekers van de het Kenniscentrum participeren in praktijkonderzoeken van het Kenniscentrum.

Onder het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren vallen de volgende lectoraten:

- Lectoraat Leren met ICT
- Lectoraat Meervoudige Professionaliteit van Leraren
- Lectoraat Leren tijdens de Beroepsloopbaan
- Lectoraat Beroepspedagogiek
- Lectoraat Kwaliteiten van Lerarenopleiders
- Associate Lectoraat Toetsen en Beoordelen

3.7 Keuzemogelijkheden in je opleiding

Het curriculum biedt op verschillende momenten de mogelijkheid om keuzes te maken. Je kunt bijvoorbeeld in sommige onderwijseenheden kiezen uit verschillende opdrachten, in het werkplekleren kun je kiezen uit leerwerktaken. In de hoofdfase kies je een afstudeerrichting (algemeen vormend onderwijs of beroepsgericht onderwijs) en een minor.

3.8 Kwaliteitszorg van de opleiding

Kwaliteitszorg op HAN ILS

Binnen ILS werken we continu aan de kwaliteit van ons onderwijs. Om de kwaliteit van ons onderwijs te monitoren en te verbeteren vragen wij geregeld jouw mening over het onderwijs. Bijvoorbeeld door middel van docentenevaluaties, studentenberaden, de evaluatie werkpleklers, minorevaluaties en de Nationale Studenten Enquête (NSE). In hoofdstuk 10 worden de belangrijkste evaluatie-instrumenten toegelicht.

3.9 Eigen bijdragen

Op grond van artikel 7.50 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan de HAN bij de inschrijving voor de opleiding, naast het collegegeld, een eigen bijdrage van je verlangen ter dekking van bepaalde kosten die rechtstreeks verband houden met het onderwijs. Voor deze kosten krijgt de HAN namelijk geen vergoeding van de overheid. Welke kosten dit zijn is bepaald in paragraaf 2.7 van de OER.

De HAN kan je voor deze kosten een financiële tegemoetkoming verlenen als je je niet zou kunnen inschrijven omdat je hiervoor geen geld hebt.

Informatie over eventuele financiële ondersteuning bij bijzondere omstandigheden, kun je vinden op HAN Insite, Faculteit Educatie, rondom je studie, financiën, zie

https://www1.han.nl/insite/rondomdestudie/Financiële_zaken.xml?inno_gen=gen_id_813&sitedir=/insite/educatie.

4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten

De lerarenopleiding - het beroep leraar

Je hebt gekozen voor een opleiding waarin je wordt opgeleid voor het beroep van leraar van de tweedegraad. Het is een veelzijdig en breed beroep waarin je naast lesgeven en begeleiden ook allerlei andere taken hebt. Zo overleg je bijvoorbeeld ook met collega's om te zorgen voor meer vakintegratie, voer je oudergesprekken en organiseer je school- en studiereizen voor de leerlingen. Als student bij het IIS aan een van de opleidingen tot leraar van de tweedegraad, ben je - als je de opleiding hebt voltooid - startbekwaam om deze taken te gaan uitvoeren in het voortgezet onderwijs of het middelbaar beroepsonderwijs. Met een tweedegraads bevoegdheid mag je lesgeven aan de eerste drie klassen (dus de onderbouw) van havo en vwo, het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo), het praktijkonderwijs (pro), het beroepsonderwijs (mbo) en de volwasseneneducatie (bve).

4.1 Het werkveld

Je wordt opgeleid tot tweedegraads leraar om zowel in het voortgezet onderwijs (vo) als in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) werkzaam te kunnen zijn.

Voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs bereidt scholieren voor op de maatschappij in het algemeen en op vervolgstudies. Het omvat drie soorten onderwijs:

- vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, alle niveaus en alle klassen/jaarlagen.
- havo: hoger algemeen vormend onderwijs, tweedegraads gebied is klas 1 t/m 3.
- vwo: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, tweedegraads gebied is klas 1 t/m 3.

Middelbaar beroepsonderwijs

Als tweedegraads leraar ben je bevoegd om in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau 1, 2, 3 en 4 les te geven. In het middelbaar beroepsonderwijs, dat gegeven wordt in ROC's/AOC's¹¹, worden deelnemers opgeleid voor een beroep. Dit kan variëren van automonteur tot secretaresse, van zelfstandig werkend kok tot hovenier. Kortom, de variëteit aan mbo-opleidingen is erg groot.

Startbekwaam: doorgroeimogelijkheden

Door de taken die je uitvoert en de rollen die je vervult, maak je een brede ontwikkeling door. Je leert om les te geven, te begeleiden, te structureren, mee te denken in schoolontwikkeling en te communiceren met collega's, werkveld en ouders. Dit zijn voorbeelden van taken/competenties die je ook kunt inzetten binnen andere functies, rollen en organisaties. Als leraar kun je ook doorgroeien naar andere functies in het onderwijs, bijvoorbeeld mentor, profielkeuzebegeleider, ict-coördinator, vakspecialist of decaan. Andere doorgroeimogelijkheden zijn richting het management, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijsorganisatie en onderwijsvernieuwing. Aanvullend op je tweedegraads lerarenopleiding zou je er voor kunnen kiezen een eerstegraads opleiding te volgen. Hierdoor ben je inzetbaar binnen een nog breder onderwijsveld, namelijk de bovenbouw van havo en vwo en het hbo. De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen biedt op dit moment voor vier vakken een masteropleiding aan om een eerstegraads bevoegdheid te halen, namelijk de vakken Engels, Nederlands, economie en wiskunde. Kortom, met een baan in het onderwijs kun je je verbreden en verdiepen.

4.2 Beroepsvereisten

Bij het beroep van leraar is sprake van een aantal kaders, die zowel Europees (Dublin-descriptoren) en landelijk (Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel en Landelijke kennistoets) als voor onze eigen faculteit zijn vastgelegd. Hieronder volgt een beschrijving.

Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel

Leraren moeten voldoen aan eisen voor bekwaamheid. In 2006 is de Wet op de beroepen in het onderwijs (de wet BIO) in werking getreden en zijn de competenties omschreven waaraan leraren moeten voldoen, de zogenaamde zeven SBL-competenties. In de wet BIO staat dat de bekwaamheidseisen actueel moeten blijven.

Sinds 1 augustus 2017 gelden nieuwe wettelijke bekwaamheidseisen in het onderwijs. Ze gelden voor alle leraren en docenten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. De bekwaamheidseisen zijn vastgelegd in het [Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel](#). Ze beschrijven wat leraren minimaal moeten weten en kunnen. De zeven SBL-competenties zijn ondergebracht in de hoofdthema's: vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid.

De bekwaamheidseisen dienen als ijkpunten voor opleiding en bekwaamheidsonderhoud van leraren.

Kennisbasis - Landelijke Kennistoets

De vakinhoudelijke bekwaamheid is voor elke opleiding / elk vakgebied beschreven in de landelijke vakkennisbasis. Deze wordt getoetst in een landelijke kennistoets, die plaatsvindt in de hoofdfase van je studie. Op <https://www.10voordeleraar.nl/kennisbases/publicaties> vind je informatie over deze landelijke kennisbasis voor jouw opleiding.

De kennisbasis bevat naast kennisvereisten op het terrein van het schoolvak ook kennisvereisten met betrekking tot het pedagogisch-didactisch terrein. De HBO-raad heeft besloten dat de kennisbasis per vak landelijk moest worden vastgesteld en vastgelegd om het niveau van de opleiding te garanderen. Elke student moet aan het einde van de opleiding aantonen dat hij de vastgestelde kennis paraat heeft.

De vakspecifieke kennisbasis omvat de beschrijving van vakspecifieke kennis die je als startbekwame leraar minimaal moet hebben om aan het werk te kunnen in het onderwijs. Hierbij gaat het om 'vakmanschap'. Op de website <http://10voordeleraar.nl/kennisbases> is voor elke opleiding de beschrijving van de kennisbasis te vinden.

De generieke kennisbasis (GKB) beschrijft de kennisbasiseisen op pedagogisch-didactisch niveau. Het gaat hier specifiek om het beroepsgebonden deel, ook wel 'meesterschap' genoemd. Ook deze kennis wordt getoetst in een landelijke kennistoets. De landelijk vastgestelde generieke kennisbasis is te vinden op de website <http://10voordeleraar.nl/kennisbases>. De generieke kennisbasis is grotendeels ingebed in de onderwijseenheden van de leerlijn onderwijskunde/drama/spreken voor de klas van alle lerarenopleidingen van het ILS-HAN, een kleiner deel vindt plaats in de vakdidactische onderwijseenheden.

4.3 Afstudeerrichtingen

Bij de ILS-opleidingen tot leraar vo van de tweede graad, kun je kiezen tussen de afstudeerrichtingen algemeen vormend onderwijs (havo/vwo) of beroepsgerichtonderwijs (vmbo/mbo).

Meer informatie hierover vind je onder 4.1 van het opleidingsstatuut (beschrijving van het werkveld van deze afstudeerrichtingen) en in hoofdstuk 9 van de Onderwijs- en examenregeling, waar het onderwijs van de desbetreffende lerarenopleidingen wordt beschreven.

4.4 Eindkwalificaties en beroepsvereisten

Beoogde Leerresultaten bij het ILS

Het ILS heeft een vertaalslag gemaakt vanuit de landelijke eisen zoals vastgelegd in het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel, naar een eigen set Beoogde leerresultaten (eindkwalificaties), waar de leraren die afgestudeerd zijn aan een lerarenopleiding van de HAN aan voldoen. Dit is waar we naartoe werken in onze opleidingen. Met onze set beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) geven we tegelijkertijd ook kleur aan het type leraar dat wij willen opleiden binnen de HAN FED.

Aan deze set Beoogde leerresultaten zijn voor het ILS niveaubeschrijvingen uitgewerkt en geconcretiseerd en toegevoegd voor niveau 1, 2 en 3 voor de voltijdsopleidingen. De implementatie van deze beoogde leerresultaten vindt stapsgewijs plaats in 2019-2020 en 2020-2021.

Deze nieuwe set Beoogde leerresultaten is tot stand gekomen met behulp van de Europese, landelijke en faculteitsbrede kaders:

- De herziene bekwaamheidseisen van de onderwijscoöperatie (Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel)
- De vastgestelde eindkwalificaties leren en lesgeven met ict van de HAN FED [klik hier Leren en Leren lesgeven met ICT](#)
- De vastgestelde eindkwalificaties onderzoek van de HAN FED
- De Dublindescriptoren die het hbo bachelor niveau beschrijven
- De landelijke kennisbases [Klik hier voor de link naar de kennisbasis](#)

De beoogde leerresultaten/eindkwalificaties zijn geordend aan de hand van vier categorieën:

- De brede professionele basis (PB)
- Vakinhoudelijk bekwaam (Vi)
- Vakdidactisch bekwaam (Vd)
- Pedagogisch bekwaam (p)

Aan deze set 'Beoogde leerresultaten' zijn voor het ILS niveaubeschrijvingen uitgewerkt en geconcretiseerd en toegevoegd voor niveau 1, 2 en 3 voor de voltijdsopleidingen. De implementatie van deze beoogde leerresultaten vindt stapsgewijs plaats in 2019-2020 en 2020-2021. De set beoogde leerresultaten vormt een belangrijk kader voor de opleidingen; de eindkwalificaties beschrijven waar de leraren die afgestudeerd zijn aan een lerarenopleiding van de HAN aan voldoen.

Voor jaar 1 van het curriculum gelden in 2019-2020 deze hierboven beschreven nieuwe beoogde leerresultaten. In leerjaar 2, 3 en 4 wordt in 2019-2020 nog gewerkt met met de niveaubeschrijving die beschreven staan in de '[ruggengraat van de lerarenopleiding](#)'. In deze ruggengraat is elk niveau (niveau 1, 2 en 3) uitgewerkt:

- elk niveau start met een integraal beroepsbeeld
- vervolgens is elke beroepstaak beschreven
- vervolgens is elke SBL competentie uitgewerkt met gedragsindicatoren
- tot slot zijn de Dublindescriptoren uitgewerkt in de professionele standaard
- De vastgestelde eindkwalificaties leren en lesgeven met ict van de HAN FED ([apart document](#))
- De vastgestelde eindkwalificaties onderzoek van de HAN FED ([apart document](#))
- De landelijke kennisbases 2^{de} graads en pabo (landelijke vastgesteld zie site 10vdl)

Informatie hierover kunnen studenten uit leerjaar 2, 3 en 4 nog altijd vinden in de Opleidingsstatuten van het ILS uit 2018-2019 en eerder. Deze zijn te vinden op HAN Insite, Faculteit Educatie, Onderwijs, Rechten en plichten (OS/OER), zie

https://www1.han.nl/insite/educatie/Rechten_en_plichten_OER_OS_xml?inno_gen=gen_id_98&sitedir=/i

[nsite/educatie.](#)

Vanaf 2020-2021 wordt in alle leerjaren gewerkt met de nieuwe beoogde leerresultaten.

Wanneer je afstudeert, voldoe je aan de eindkwalificaties van de opleiding. Dat wil zeggen dat je bepaalde (verplichte) kennis, inzichten, vaardigheden en, zo aan de orde, attitude hebt om toe te passen in het beroep waarvoor je bent opgeleid. Dit zijn ook je startkwalificaties voor de beroepspraktijk. Welke eindkwalificaties bij jouw opleiding horen, lees je hieronder.

Eindkwalificatie	Omschrijving
De brede professionele basis (PB)	De startbekwame leraar is een vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch bekwame onderwijsprofessional met een open en kritische houding. Hij streeft naar kwaliteit en onderzoekt daarvoor zijn eigen praktijk, is betrokken bij de ontwikkeling van lerenden, draagt bij aan schoolontwikkeling en onderwijsinnovatie, werkt samen met collega's in een professionele onderwijsgemeenschap en wil zich blijven ontwikkelen. Dat wil zeggen: hij ... PB1 werkt zelfbewust en inspirerend vanuit een onderbouwde visie op onderwijs en draagt deze op micro-, meso- en macroniveau uit. PB2 stimuleert het leren én het leren leren van alle lerenden, onder meer door hen te leren omgaan met onzekerheden, hun zelfbeeld en motivatie te vergroten, aan te sluiten bij hun interesses en een inspirerend rolmodel te zijn. PB3 werkt samen met collega's in - en waar relevant ook buiten - de eigen instelling en stemt zijn professionele handelen waar nodig met hen af. PB4 heeft een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding; hij wil zich blijven ontwikkelen in zijn werk. PB5 is zich voortdurend bewust van het feit dat zijn handelen - dat wat hij doet én niet doet - gevolgen heeft voor anderen en de wereld om hem heen en vice versa. PB6 ontwerpt een krachtige authentieke leeromgeving waarbij hij zijn onderwijs in inhoud, vorm en activiteiten actueel houdt.
Vakinhoudelijk bekwaam (Vi)	De vakinhoudelijk bekwame leraar beheerst de inhoud van het onderwijs dat hij verzorgt. Dat wil zeggen: hij... Vi1 staat 'boven' de leerstof en kan die zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat zijn leerling(en) die kunnen/kan leren. Vi2 legt vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden met het dagelijks leven, werk en wetenschap en draagt daarmee bij aan de algemene vorming van zijn leerlingen.
Pedagogisch bekwaam (P)	De pedagogisch bekwame leraar realiseert op een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met zijn collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen. Dat wil zeggen: hij ... P1 volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt zijn handelen daarop af, passend bij het onderwijs van deze tijd. P2 stimuleert en begeleidt de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene/burger. P3 sluit in zijn handelen aan bij de naaste ontwikkeling van zijn leerlingen op sociaal-emotioneel en moreel gebied. P4 begeleidt de leerling, in de context van het beroepsgerichte onderwijs, bij zijn oriëntatie op vervolgonderwijs en beroepen en het ontwikkelen van (beroeps)identiteit (alleen voor de tweedegraadsopleidingen).

Eindkwalificatie	Omschrijving
Vakdidactisch bekwaam (Vd)	De vakdidactisch bekwame leraar maakt op een professionele, ontwikkelingsgerichte wijze in afstemming met zijn collega's en passend bij het onderwijskundige beleid van zijn school de vakinhoud leerbaar voor zijn leerlingen door deze te vertalen in leerplannen of leertrajecten. Dat wil zeggen: hij ... Vd1 brengt in leerplannen en leertrajecten een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen. Vd2 volgt bij de uitvoering van zijn onderwijs de ontwikkeling van zijn leerlingen; hij beoordeelt en analyseert regelmatig en adequaat of de leerdoelen behaald worden en hoe dat gebeurt; op basis van zijn analyse stelt hij zo nodig zijn onderwijs bij.

Het niveau van de eindkwalificaties is afgestemd op de Dublin Descriptoren. Daardoor is gegarandeerd dat onze opleidingen op het juiste, nationaal en internationaal vastgestelde niveau zijn. De getuigschriften voldoen aan alle wettelijke vereisten en zijn daardoor vergelijkbaar met en gelijkwaardig aan (soortgelijke) getuigschriften van andere hogescholen in en buiten Nederland.

De Stuurgroep Beleidsagenda Lerarenopleiding van de HBO-raad geeft de volgende omschrijving van de Dublindescriptoren:

- **-Kennis en Inzicht** De student bezit theoretische (wetenschappelijke, actuele) en methodische kennis van een vakgebied. Deze kennis sluit aan op het voorafgaande onderwijs.
- **- Toepassen van kennis en inzicht** De student kan op professionele wijze in een specifieke onderwijscontext de aspecten binnen de beroepstaken (lesgeven, begeleiden, ontwerpen, bijdragen aan organisatie en ontwikkeling van vakdeskundigheid) vormgeven mede op basis van praktische kennis.
- **Oordeelsvorming** De student is in staat relevante gegevens te verzamelen en deze gegevens te interpreteren voor het verantwoorden van de gemaakte keuzes. Het verzamelen en interpreteren van gegevens gebeurt mede op basis van praktijkonderzoek dat gericht is op de verbetering van de eigen schoolpraktijk.
- **- Communicatie** De student is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op specialisten of niet-specialisten. De student is in staat te verantwoorden hoe de keuzes, rekening houdend met de doelgroep, tot stand zijn gekomen.
- **- Leervaardigheden** De student is in staat om systematisch te oriënteren, plannen, uit te voeren van ontwikkel en verbeteracties en te reflecteren op de eigen schoolpraktijk.

5 De opbouw van een hbo-bacheloropleiding

In dit hoofdstuk lees je hoe je opleiding er in grote lijnen uitziet. In de Onderwijs- en examenregeling en andere regelingen vind je de regels en de details.

5.1 Omvang

Een hbo-bacheloropleiding bestaat uit een propedeutische fase (ook wel propedeuse) en een postpropedeutische fase (ook wel postpropedeuse).

De omvang van de opleiding is uitgedrukt in studiepunten en studielast. Eén studiepunt staat gelijk aan 28 uren studie (dat is een gemiddelde indicatie). Dit is zo ook geregeld in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De bacheloropleidingen hebben een studielast van 240 studiepunten.

Een verkort traject heeft ook 240 studiepunten, maar de totale tijdsduur van de opleiding wordt korter omdat er voor een specifieke groep studenten vrijstellingen gelden. De hbo-kopopleiding voor leraren biedt hbo- en wo-vakbachelors de mogelijkheid om in één jaar een tweedegraads onderwijsbevoegdheid te behalen doordat de betreffende studenten 180 ECTS vrijstelling krijgen. Voorwaarde voor toelating tot de kopopleiding is dat de gevolgde wo- of hbo-bachelor verwant is aan een vakgebied binnen de lerarenopleiding. Bij het ILS kunnen de volgende kopopleidingen worden gevolgd:

- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad aardrijkskunde,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad biologie,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad Duits,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad economie,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad Engels,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad Frans,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad geschiedenis,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad natuurkunde,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad Nederlands,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad pedagogiek,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad scheikunde,
- Opleiding tot leraar vo van de 2^e graad wiskunde,

5.2 Major en minor

Bacheloropleidingen bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen bestaan uit een major en een minor. De major is je hoofdrichting, waarin je je beroepscompetenties ontwikkelt. De major bestaat uit 210 studiepunten. Daarnaast krijg je in een minor de ruimte om je kennis, interesses en capaciteiten te verdiepen of te verbreden. Een minor bestaat uit 30 studiepunten. Een tweede minor is mogelijk.

Indeling van de opleiding	Major	Minor	Totaal
Propedeuse	60		60
Postpropedeuse	150	30	180
Totaal	210	30	240

5.3 Propedeuse en postpropedeuse

Het eerste jaar van je studie is de propedeutische fase. Deze heeft een studielast van 60 studiepunten.

De propedeutische fase heeft drie functies: een oriënterende, een verwijzende en een selecterende. Deze drie functies hangen nauw met elkaar samen. De propedeutische fase geeft je een goed beeld van de hele studie.

1. In dit eerste jaar krijg je inzicht in de inhoud van de opleiding. In dat jaar kun je voor jezelf bepalen of de opleiding aansluit bij je capaciteiten en interesses. Dit is de *oriënterendefunctie* van de propedeutische fase.
2. In de loop van dit jaar kun je beslissen of je deze opleiding wilt blijven volgen. Studieadviezen in het midden en aan het eind van de propedeutische fase helpen bij die beslissing. Dit is de *verwijzende functie* van de propedeutische fase.
3. De propedeutische fase heeft een *selecterende functie*. Die functie is tweeledig: aan de ene kant beoordeel je zelf of je geschikt bent voor de studie of niet. Aan de andere kant beoordelen de docenten en examinatoren op basis van je studieresultaten of je geschikt bent. Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de eisen die je toekomstige beroep aan je stelt.

Na de propedeutische fase volgt de postpropedeutische fase; ook wel hoofdfase genoemd. In de postpropedeutische fase verdiep je je verder en werk je toe naar de eindkwalificaties van jouw bacheloropleiding. Heb je ook alle tentamens van de postpropedeutische fase gehaald? Dan sluit je deze fase af en heb je je bachelorexamen gehaald. Je krijgt dan het bachelorgetuigschrift.

5.4 Overzicht van de opleiding

In hoofdstuk 9 van de onderwijs- en examenregeling staan de schematische overzichten van de ILS-opleidingen tot leraar van de 2e graad. Je kunt daarin zien hoe de opleiding in elkaar zit en welke onderwijseenheden bij de opleidingen horen.

De gedetailleerde regeling van de inhoud van het onderwijs en het onderwijsprogramma vind je in de onderwijs- en examenregeling (OER).

Naam opleiding:						
CROHO[1]-nummer:						
Inrichtingsvorm	Voltijd		Deeltijd		Duaal	
Taal	Nederlands	Engels	Nederlands	Engels	Nederlands	Engels
Varianten en trajecten	Verkort		Verkort		Verkort	
	Versneld		Versneld		Versneld	
	Voor topsporters		Voor topsporters		Voor topsporters	
	D-stroom		D-stroom		D-stroom	
	Anders, nl.		Anders, nl.		Anders, nl.	

[1] CROHO is het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

Het overzicht van het curriculum van jouw opleiding kun je vinden in hoofdstuk 9 Beschrijving van het onderwijs, van deel 2 De Onderwijs- en examenregeling

6 Jaarrooster

In dit hoofdstuk vind je informatie over de lesdagen en lestijden, en over de vakanties en lesvrije weken.

6.1 Lesdagen en lestijden

Lessen vinden plaats van maandag tot en met vrijdag en kunnen beginnen om 8.15 uur, maar beginnen meestal om 9.00 uur. Lessen zijn altijd in (aaneengesloten) eenheden van 45 minuten. Pauzes zijn er van 10.30 tot 10.45 uur en van 15.15 tot 15.30 uur. De laatste leseenheid is van 21.30 tot 22.15 uur.

Het lesrooster verandert elke nieuwe periode (9 of 10 lesweken). Het lesrooster wordt steeds vóór de aanvang van de periode via het intranet (insite-HAN) bekendgemaakt.

Zie HAN Insite voor het actuele rooster (www.han.nl/insite, Jaarplanning en Roosters, Faculteit Educatie).

6.2 Vakanties en lesvrije weken

De jaarplanning van dit schooljaar staat op HAN Insite:

www.han.nl/insite/jaarplanning

In deze jaarplanning staan de lesweken en vakanties. Daarnaast is er een aantal lesvrije weken in januari, juni, juli en augustus. In de lesvrije weken kun je ook studieactiviteiten hebben, zoals themaweken en extra kansen van tentamens. Houd daar rekening mee.

7 Organisatie van de hogeschool

In dit hoofdstuk vind je informatie over de organisatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Je vindt hier ook informatie over de medezeggenschap, de kwaliteitszorg en de voorzieningen van de HAN waar jij als student gebruik van kunt maken.

7.1 Faculteiten en instituten

Bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen zijn de opleidingen verdeeld over vier faculteiten: Economie en Management (FEM), Educatie (FE), Gezondheid, Gedrag en Maatschappij (FGGM) en Techniek (FT). Daarnaast heeft de HAN twee 'interfacultaire instituten': het Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap (CvVO) en het instituut HAN Masterprogramma's (HMP). Elke faculteit bestaat uit een aantal instituten, waarbinnen de verschillende opleidingen vallen.

Jouw opleiding hoort bij de faculteit Educatie en het instituut voor Leraar en School.

Meer informatie over de [faculteiten en instituten](#) vind je op onze website.

De ondersteunende diensten van de HAN zijn ondergebracht in het [Service Bedrijf](#).

7.2 Management en organisatie op faculteits- en instituutsniveau

Op HAN Insite vind je informatie over de inrichting, organisatie en mensen van jouw opleiding en instituut, en de faculteit waarbij deze horen: www.han.nl/insite.

Op HAN Insite lees je wie deel uitmaken van de faculteitsdirectie en de instituutdirectie, wie de opleidingscoördinatoren zijn en wie er in de opleidingscommissie en de faculteitsraad zitten.

1. De faculteitsdirectie, klik hier [Over de Faculteit Educatie](#)
2. De Instituutdirectie, klik hier [Over de Faculteit Educatie](#)
3. De opleidingscommissie, [Over HAN Insite-educatie-ILS / Over ons / Opleidingscommissie](#)
4. De faculteitsraad, klik hier [Over de Faculteitsraad Educatie](#)

7.2.1 Examencommissie en examinatoren

De leden van de examencommissie vind je op HAN Insite:

https://www1.han.nl/insite/educatie/content/Examencommissie.xml?a=b&sitedir=self&profiel_select=Insite

Je kunt de examencommissie van je opleiding bereiken via examencommissie.ILS@han.nl.

De leden van de examencommissie worden benoemd door de faculteitsdirectie.

De taken en verantwoordelijkheden van onze examencommissie vind je in het Reglement Examencommissie. Daarin vind je ook aanvullende regels met betrekking tot examinering en tentaminering voor zover die tot de bevoegdheid van de examencommissie behoren. Zie Deel 3 van dit Opleidingsstatuut.

De examencommissie stelt onder andere vast of je voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in de OER. Je moet de vereiste kennis, het juiste inzicht en de juiste vaardigheden hebben. Als dat zo is, kun je je getuigschrift krijgen.

De examencommissie wijst voor elk tentamen examinatoren aan. Een of meer aangewezen examinatoren nemen dat tentamen af en stellen de uitslag daarvan vast.

De examencommissie heeft verder onder andere de volgende taken en bevoegdheden:

- Borging toetskwaliteit
- Verlenen van vrijstellingen
- Afhandelen van verzoeken voor een extra tentamengelegenheid
- Afhandelen van verzoeken om een aangepaste tentamenvorm
- Afhandelen van aanvragen voor vrije minoren
- Afhandelen aanvragen tot toelating honoursprogramma 's
- Toekennen van uitbreiding van studielast
- Afhandelen van klachten.

Jouw opleiding heeft (een) externe toezichthouder(s) benoemd. Een externe toezichthouder beoordeelt of de kwaliteit van het bachelorexamen van de opleiding voldoende is. De externe toezichthouder is geen examinerator.

Allerlei regels over tentamens en examens die voor jou gelden vind je verder in de OER. Ook vind je nog regels over de organisatie ervan in het Reglement Tentamenbureau.

7.2.2 Medezeggenschap en inspraak

Hieronder vind je een kort overzicht van de commissies en raden van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Zij praten mee over beleid en beslissingen binnen de HAN, en hebben hier ook invloed op.

Opleidingscommissie (OC)

Elke opleiding of groep van opleidingen heeft een opleidingscommissie (OC). Een opleidingscommissie bestaat uit evenveel docenten als studenten. De opleidingscommissie adviseert de opleiding over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding en beoordeelt jaarlijks hoe de opleiding de OER uitvoert. De opleidingscommissie heeft ook inspraakrechten. Via de opleidingscommissie kun je meedenken en meebeslissen over het onderwijs en de organisatie van jouw opleiding.

Wil je lid worden van de opleidingscommissie? Vraag je loopbaanbegeleider dan om meer informatie. De opleidingscommissie heeft een eigen reglement (zie Deel 5).

Faculteitsraad (FR)

Elke faculteit heeft een faculteitsraad (FR). Deze raad heeft het recht om alle faculteitzaken te bespreken en vragen te stellen aan de faculteitsdirectie. De faculteitsraad heeft onder andere inspraakrechten op het beleid en de begroting van de faculteit. Een faculteitsraad bestaat uit twaalf leden: zes personeelsleden en zes studenten. In de faculteitsraad kun je meepraten en meebeslissen over het beleid van de faculteit als geheel, maar ook over het beleid van alle instituten die onder de faculteit vallen. Wil je lid worden van de faculteitsraad? Vraag bij je loopbaanbegeleider meer informatie over de faculteitsraad.

Wil je meer weten over de faculteitsraad of je verkiesbaar stellen? Of wil je weten wie erin zitten? Ga dan naar: www.han.nl/insite, klik in de linker kolom op de faculteit die je zoekt, en dan op het tabblad 'Over ons'.

Medezeggenschapsraad (MR)

Via de medezeggenschapsraad hebben personeel en studenten op HAN-niveau inspraak. Deze raad heeft instemmingsrecht op bepaalde onderdelen van het beleid, de hoofdlijnen van de instellingsbegroting, het algemeen geldende deel van de onderwijs- en examenregelingen, en meer. De medezeggenschapsraad bestaat uit zestien leden: acht personeelsleden en acht studenten. In de medezeggenschapsraad gaat het over het algemene beleid van de HAN.

Wil je lid worden van de medezeggenschapsraad? Vraag bij je loopbaanbegeleider dan om meer informatie. Wil je meer weten over de Medezeggenschapsraad? Ben je bijvoorbeeld benieuwd wie erin zitten? Ga dan naar HAN Insite: www.han.nl/insite, en klik in de linker kolom op 'Medezeggenschap'.

7.3 Studentenvoorzieningen

7.3.1 Ondersteuning

Als student kun je rekenen op goede begeleiding bij je studieloopbaan. Binnen jouw opleiding word je begeleid en geadviseerd bij je studie en je studievoortgang. Aanvullend daarop is er HAN Studiesucces. Dat is een team van experts dat zich samen inzet voor één doel: jouw groei als student.

Experts die voor je klaarstaan

Als student kun je voor begeleiding, advies, training en coaching terecht bij HAN Studiesucces. Dit is een netwerk van experts op het gebied van studentbegeleiding. Ze hebben expertise op het gebied van:

- Studievaardigheden, taalvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling
- Studieswitch of vertraging
- Psychologische hulpverlening
- Studiefinanciering, financiële regelingen en ondersteuning en vragen over financiën
- Studeren met een functiebeperking of chronische ziekte
- Studiekeuze en doorstuderen
- Diverse wettelijke en hogeschoolregelingen
- Klachten, bezwaar-/beroepsprocedures
- Studeren als topsporter
- Zingeving en religie

Kijk op HAN Studiesucces voor meer informatie en contactgegevens.

I: https://www1.han.nl/insite/studiesucces/home_opl.xml?

Vertrouwenspersonen

Bij de HAN gaan we met respect met elkaar om. Helaas kan het echter ook gebeuren dat je te maken krijgt met ongewenst en/of storend gedrag. Wend je dan tot één van de vertrouwenspersonen zodat die er iets aan kan doen. Meer informatie en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen vind je op HAN Insite.

I: https://www1.han.nl/insite/pz_new/content/Vertrouwens_personen.xml?inno_gen=gen_id_280&sitedir=/insite/studiesucces

Bureau Klachten en Geschillen

Heb je een klacht, geschil, bezwaar of beroep, dan probeer je er in eerste instantie samen uit te komen, eventueel met ondersteuning van de loopbaanbegeleider. Lukt dit niet, dan dien je je klacht in bij het Bureau Klachten en Geschillen. Het Bureau Klachten en Geschillen zorgt ervoor dat klachten en beroepschriften bij de juiste hogeschoolorganen terechtkomen. Het verzorgt ook het secretariaat van het College van Beroep voor de Examen.

E: Bureau klachtengeschil@han.nl

T: 026-3691504

A: Verlengde Groenestraat 75 Nijmegen / Postbus 6960, 6503 CD NIJMEGEN

I: www.han.nl/insite/bureaukeng

Ombudsman

Met klachten die niet onder een van de bestaande klachten- en beroepsprocedures vallen, kun je terecht bij een onafhankelijke ombudsman. Zijn rol is bemiddelend.

E: ombudsman@han.nl

7.3.2 Informatievoorziening

Vraagpunt Studentzaken

Heb je vragen over je studie? Bijvoorbeeld over je inschrijving, de betaling van collegegeld, tentamens, lesroosters en het studieinformatiesysteem (Alluris)? Dan kun je die stellen bij het Vraagpunt

Studentzaken. Meer informatie hierover vind je op HAN Insite:

https://www.han.nl/insite/randomdestudie/Vraagpunten.xml?a=b&sitedir=self&profiel_select=InsiteSb

Studiecentra

In de studiecentra kun je zoeken in papieren en digitale bronnen, of rustig werken. Daarnaast kun je dvd's, cd's, cd-roms, digitale informatiebronnen en online video's bekijken. Meer informatie, bijvoorbeeld over de openingstijden en telefoonnummers, vind je op de website van de studiecentra:

www.han.nl/studiecentra.

HAN Voorlichtingscentrum

De medewerkers van het HAN Voorlichtingscentrum kunnen je alles vertellen over opleidingen, samenwerkingsvormen, voorlichtingsactiviteiten en de organisatie van de gehele hogeschool.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00 – 16.30 uur (Tijdens schoolvakanties tot 15.00 uur)

T: (024) 353 05 00

E: info@han.nl

I: www.han.nl/start/bachelor-opleidingen/studie-kiezen/zoek-je-opleiding/aan-het-woord/

International Office

De HAN is ook internationaal actief. De activiteiten zijn heel divers; zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan internationalisering van het curriculum, het uitbouwen van een internationaal netwerk van partneruniversiteiten, studie in het buitenland voor HAN studenten en docentenuitwisselingen. Ook wordt vanuit het International Office de HAN-bijdrage aan drie belangrijke sociale stageprojecten in Zuid-Afrika, India en op Curaçao gecoördineerd. Tot slot biedt het International Office praktische ondersteuning op het gebied van beurzen (o.a. Erasmus+) en het invullen van formulieren zoals het Learning Agreement. Ook voor internationale studenten is het International Office het eerste aanspreekpunt. Het International Office is te vinden in Arnhem (Ruitenberglaan 31) en Nijmegen (Kapittelweg 33). Kom langs met je vragen of kijk op de Insite-pagina van het International Office.

I: https://www1.han.nl/insite/internationaloffice_english/home_opl.xml

7.3.3 Overige voorzieningen

Sportfaciliteiten

Als student van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen kun je een sportkaart aanschaffen. Daarmee kun je gebruikmaken van de sportfaciliteiten van HAN Seneca (het centrum voor sport en gezondheid van de HAN), de sportfaciliteiten van de gemeente Arnhem en de sportfaciliteiten van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Zie voor meer informatie: www.han.nl/start/bachelor-opleidingen/studeren-bij-de-han/sporten-bij-de-han.

HAN Employment

HAN Employment is het arbeidsloket van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen dat bemiddelt tussen hbo/wo-afgestudeerden, studenten en werkgevers. Studenten en alumni kunnen hier vacatures vinden voor vaste banen, bijbanen en werkervaringsplaatsen. Ook kun je bij HAN Employment trainingen volgen op het gebied van solliciteren, netwerken en oriëntatie op de arbeidsmarkt. Zie voor meer informatie en de contactgegevens: www.han.nl/start/corporate/alumni/carriereservices/hanemployment/.

HAN Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap (CvVO)

Bij het HAN Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap (CvVO) vind je meer informatie, kennis en ervaring in ondernemend onderwijs, over valorisatienetwerken en over hulp die medewerkers kunnen krijgen als ze subsidie aanvragen. CvVO draagt daarnaast bij aan het realiseren van activiteiten, projecten en financiering rondom valoriseren (circulatie van kennis), innoveren en ondernemerschap.

T: (026) 365 82 66

E: CvVO@han.nl

I: <http://specials.han.nl/themasites/cvvo>

Arbobeleid voor studenten

Wil je meer weten over de regels van veilig en gezond werken binnen de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen? Of wil je weten wat voor hulpmiddelen we op dat gebied hebben? Kijk dan op Insite Arbo op de speciale pagina voor studenten:

www.han.nl/insite/arbovoorstudenten

HAN-Talencentrum

Bij het HAN-Talencentrum kun je terecht met al je (ver)taalvragen. Ook kun je er verschillende taalcursussen, taaltrainingen en taalworkshops volgen. Als student ontvang je korting op een cursus moderne vreemde taal.

Je kunt bij het HAN-Talencentrum ook cursussen schrijven en spelling volgen. Er is ook een cursus voor studenten met dyslexie. De cursussen zijn er zowel voor Nederlandstalige als anderstalige studenten.

T: (024) 353 03 04

E: talencentrum@han.nl

I: <https://www.han.nl/werken-en-leren/vakgebieden/talen/>